

Quiironòmids: què són i com controlar-los.

Els quiironòmids apareixen quan els camps d'arròs romanen inundats durant un període de temps llarg abans de la sembra. Cal controlar-ne les poblacions i conèixer els mètodes de control per poder fer front a la plaga i evitar així que produeixin danys considerables al cultiu.

Una de les plagues que s'ha de tenir en compte durant l'establiment del cultiu de l'arròs, en les parcel·les on es sembra en inundat, són els quiironòmids (*Díptera Chironomidae*), especialment les larves del gènere dels *Cricotopus* (Imatge 1). Llargs períodes d'inundació afavoreixen l'increment de les poblacions de larves, coincidint l'època de màxima pressió de la plaga amb el de major sensibilitat del conreu. Els danys poden ser molt considerables durant el període entre la germinació del gra i l'estat fenològic de 3 fulles, i poden arribar a destruir pràcticament la totalitat de llavors i plàntules. Els símptomes que s'observen en els camps afectats són diversos; grans sense germinar, una baixa densitat de planta, un endarreriment vegetal, fulles d'arròs tombades damunt l'aigua i plantes ajagudes amb el sistema radicular minvat (Imatge 2).

Imatge 1. Larva de *Cricotopus*. Font: IRTA .

Imatge 2. Sistema radicular afectat pel dany pels quiironòmids

Aquesta problemàtica apareix quan els camps d'arròs han estat inundats durant un llarg període abans de la sembra, per realitzar el control de l'arròs bord, per exemple, o per altres causes diverses, fet que provoca que el nombre de quiironòmids augmenti, perjudicant considerablement les sembres més tardanes.

Mètodes de control

Es poden seguir varies estratègies de control. Una d'elles seria la sembra enterrada, en sec. Aquest canvi de maneig és un bon control contra els quiironòmids, ja que la llavor germina sense aigua i d'aquesta manera s'eviten els danys causats per les larves i l'aplicació d'insecticides que caldria fer per combatre-les.

En el cas de l'arròs que es sembra en camps ja inundats, per tal d'establir l'estratègia de control més adient caldrà estimar-ne el nivell de risc prèviament. Tot i que la gestió de la làmina d'aigua és un factor important, per aquelles parcel·les en que no ha pogut ser idònia, s'ha retardat la inundació propiciant l'aparició de la plaga, l'ADV disposa d'un "kit" de mostreig de quironòmids gentilesa de l'IRTA- Ebre. Aquest equip consta d'un core (imatge 3) per agafar mostres de fang i aigua del camp afectat, que s'aboquen en un plata on s'extrauran els quironòmids en cas d'haver-n'hi. Les larves es poden distingir a simple vista pel seu moviment característic en forma de 8. A partir del número de quironòmids observat per mostra es pot diagnosticar si la parcel·la esta en risc i cal realitzar un tractament químic.

Imatge 3. Presa de mostres amb el core.

Per aquesta campanya els arrossaires disposaran d'una eina més per combatre aquesta plaga, l'autorització de la matèria activa *clorantraniliprol*, pel tractament de la llavor d'arròs. Aquesta actua sobre els quironòmids per ingestió, causant l'aturada immediata de l'alimentació i la posterior mort de la larva afectada. Aquesta alternativa millorarà la gestió del cultiu en els seus primers estadis de naixença i incrementarà el número de plantes d'arròs per metre quadrat amb un bon desenvolupament del sistema radicular, fet que afavorirà un bon creixement de la planta d'arròs millorant així la producció final tant en quantitat com en qualitat.

